

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo
Postmottak@fin.dep.no

Deres ref.
16/3739-1

Vår ref.
17/12-EFO

Dato
26.01.2017

Erfaringene med de nye kriteriene for klimaatferd og kullselskaper i de etisk motiverte retningslinjene

Vi viser til Finansdepartementets brev av 19. oktober 2016 der det bes om informasjon om Etikkrådets erfaringer med de nye kull- og klimakriteriene.

1.1 Kull

Ansvar for å identifisere selskap i SPU som kommer inn under kullkriteriet, er delt mellom Norges Bank og Etikkrådet. Norges Bank og Etikkrådet har hatt flere møter om implementeringen av kullkriteriet i løpet av året. Norges Bank har igangsatt et arbeid med en systematisk gjennomgang av porteføljen. Banken har så langt utelukket 59 selskaper og satt 11 selskaper til observasjon og har varslet at det kommer ytterligere en runde med utelukkelse før den nåværende porteføljen er vurdert. For å unngå dobbeltarbeid har Etikkrådet foreløpig ikke arbeidet med kullkriteriet.

Både selskapene som er utelukket og selskaper som står til observasjon, må følges opp videre. Dessuten kan selskap i fondet endres, og nye selskaper som også må vurderes under kullkriteriet, kan komme inn i fondet. Norges Bank har spesielt gode forutsetninger for å videreføre arbeidet, både på grunn av arbeidets store omfang og at bruk av terskelverdi er en tilnærming der banken har store fortrinn. I lys av at det er Norges Bank som best kjenner grunnlaget for og vurderingen av de utelukkede selskapene og at det derfor vil kreve vesentlig mer ressurser fra Etikkrådet å følge opp disse sakene, mener Etikkrådet at det er mest hensiktsmessig at Norges Bank fortsatt tar hovedansvaret for implementeringen av kullkriteriet framover. Etikkrådets rolle blir i så fall bare å vurdere tvilstilfeller eller å vurdere selskaper som rådet blir oppmerksom på etter at banken har slutført sin gjennomgang av porteføljen.

1.2 Klima

Teksten i klimakriteriet gir begrenset informasjon om hvilke typer utslipp det er ment å ramme. Forarbeidene og stortingsmeldingen gir noe hjelp, men det finnes ikke, i motsetning til for de fleste andre kriteriene, noe regelverk, avtaler eller internasjonalt aksepterte normer for hva som er akseptabelt. Samtidig sier forarbeidene og stortingsmeldingen at tolkningen skal utvikles over tid.

Etikkrådet har derfor vært bevisst at arbeidet rådet nå gjør på dette området, i noen grad kan oppfattes som normdannende. Det har av den grunn vært nødvendig å bruke noe tid på å sikre at tolkningene av kriteriet som legges til grunn, kan brukes på tvers av bransjer og selskaper.

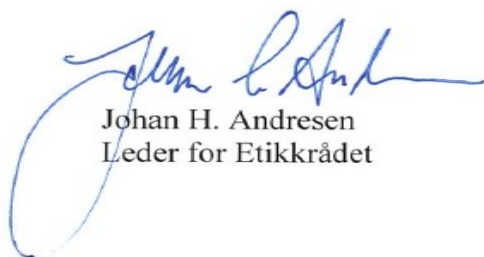
Det er en utfordring for arbeidet at de mest relevante dataene, som selskapenes utslipp av klimagasser, i liten grad er tilgjengelig på selskapsnivå. Etikkrådet mener derfor at det vil være nødvendig å basere vurderingene på både utslippstall der de finnes, men også på andre indikasjoner, som teknologi- og råvarevalg. Det vil være uheldig om Etikkrådets praksis bare rammer selskap som frivillig rapporterer sine utslipp.

Selv der det finnes utslippstall, vil det i mer sammensatt industri være krevende å sammenlikne selskap. Etikkrådet legger foreløpig til grunn at «aggregert selskapsnivå» forstås som at det kan gjøres sammenlikninger mellom ulike selskap, men da på sammenliknbare aktiviteter, som eksempelvis utslipp knyttet til all produksjon av sammenliknbare produkter.

Selskap som har store absolutte utslipp og som i tillegg har spesifikke utslipp som er unødvendig mye høyere enn bransjegenomsnittet, kan vurderes for utelukkelse. Om selskapet har høye utslipp og ikke har relevante planer som peker i retning av Parisavtalens mål, vil dette kunne ha betydning for rådets vurdering. Både høye spesifikke utslipp og manglende, uoppfylte eller lite konkrete planer vil derfor kunne danne grunnlag for å vurdere om et selskaps *«handlinger i uakseptabel grad fører til utslipp av klimagasser»*.

Etikkrådet vil med hensyn på åpenhet behandle tilrådninger ut fra klimakriteriet på samme måte som tilrådninger etter andre kriterier, og vil som vanlig offentliggjøre både bakgrunn og vurderinger i våre tilrådninger.

Med vennlig hilsen

Johan H. Andresen
Leder for Etikkrådet